

Національна акціонерна компанія
«НАДРА УКРАЇНИ»
Україна, 03151, Київ, просп. Повітрофлотський, 54
т. +380 44 454-1521, ф. +380 44 456-1356
e-mail: post@nadraukrayny.com.ua

публічне акціонерне товариство
НАДРА УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ

National joint-stock company
«NADRA UKRAYNY»
54, Povitroflotskyi avenue, Kyiv, 03151, Ukraine
tel. +380 44 454-1521, fax +380 44 456-1356
e-mail: post@nadraukrayny.com.ua

24.04.2019 № 511/2/01/11

На № _____ від _____

На № 418/07/1 від 02.04.2019

**Голові Державної комісії України
по запасах корисних копалин**

Рудьку Г.І.

**Відгук на монографію
«Гірничопромислові геосистеми територій Західного регіону України»**

за редакцією кандидата геолого-мінералогічних наук, старшого наукового співробітника, лауреата державних премій Туркменської РСР, України, доктора геолого-мінералогічних наук, доктора географічних наук, доктора технічних наук, професора Г.І.Рудька

Структура монографії складається із 2 томів: вступу, семи розділів головного тексту, підсумків, додатків, списку скорочень та списку літератури.

В монографії «Гірничопромислові геосистеми територій Західного регіону України» автори поставили за мету обґрунтувати, зокрема, науково-методологічні й методичні засади конструктивно-географічного дослідження гірничопромислових геосистем - складових гірничопромислових територій Західного регіону України та комплекс оптимізаційних заходів, які спрямовані на поліпшення їх геоекологічного стану.

Перший том монографії присвячений аналізу наукових засад конструктивно-географічного дослідження проблем функціонування та оптимізації екологічного стану гірничопромислових геосистем. У другому томі розглянуто прикладні аспекти застосування конструктивно-географічного підходу до оптимізації функціонування й поліпшення екологічного стану гірничопромислових геосистем.

Монографія присвячена розробленню науково-методологічних і методичних засад конструктивно-географічного дослідження гірничопромислових територій Західного регіону України з метою практичної

Державна комісія України
по запасах корисних копалин
№ 454
"2" травня 2019 р.

реалізації заходів, спрямованих на поліпшення стану природно-господарських систем.

Автори сформулювали концепцію, підходи та алгоритм ландшафтного аналізу екологічних проблем гірничопромислових територій та об'єктів.

Обґрунтовано поняття «гірничопромислова геосистема», відокремлено морфологічні одиниці ландшафту та одиниці регіонального рівня, окреслено межі цих геосистем. Водночас удосконалено програму і методика розв'язання еколого-географічних питань, що пов'язані з раціональним веденням видобування, а також, збагачення корисних копалин зокрема і природокористування загалом, та є підставою для розроблення різноманітних прикладних (конструктивно-географічних) варіантів, особливо з метою проектування, оптимізації, розв'язання різних екологічних проблем тощо.

Автори обґрунтували методи геоекологічного дослідження гірничопромислових територій та об'єктів, особливу роль серед яких відіграють картографічний і геоінформаційний. Серед використаних методичних підходів відокремили оцінювання екологічного стану природно-господарських систем та ступені їх антропогенної трансформації. Основою для геоекологічного картографування і моделювання гірничопромислових геосистем слугують польові зйомки та дешифрування аеро- і космознімків, які спрямовані на пізнання закономірностей їх ландшафтно-структури, гірничодобувних та інших антропогенних впливів на геосистеми, вивчення сучасної екологічної ситуації.

У монографії проаналізовано особливості організації ландшафтно-технічних систем районів видобування і збагачення корисних копалин; розширено і конкретизовано класифікацію гірничопромислових і постмайнінгових геосистем; досліджено механізми функціонування і розвитку гірничопромислових геосистем, зокрема, особливості їх виникнення, формування та зникнення; окреслено стадії (етапи) і варіанти еволюційних змін цих геосистем, співвідношення і домінуючі напрями міграційних потоків; обґрунтовані закономірності розвитку природно-антропогенних процесів у межах гірничопромислових територій; сформульовано конструктивно-географічні основи оптимізації гірничопромислових геосистем як системи заходів, що спрямовані на відновлення й підвищення їх продуктивності, господарської, природоохоронної та естетичної цінності, на оптимальну реконструкцію і планування довколишніх природо-господарських систем; вивчені та обґрунтовані основні напрямки реалізації оптимізаційних заходів з метою ефективного виконання виробничих функцій (сільсько- та лісогосподарської), утворення рекреаційних і природоохоронних об'єктів, ревалоризацій історичних пам'яток тощо.

Автори дослідили ландшафтну структуру гірничопромислових районів Західного регіону України в цілому та окремих модельних ділянок, зокрема, висвітлили специфіку функціонування і розвитку гірничопромислових та постмайнінгових геосистем, що утворилися в межах териконів, відвалів, кар'єрів і хвостосховищ.

Значну увагу авторами монографії приділено аналізу ступеня антропогенної трансформації ландшафтних систем у районах видобування і збагачення корисних копалин. Оцінено існуючий стан та інтенсивність розвитку природно-антропогенних процесів, зокрема, просідання земної поверхні, підтоплення, зсувних, ерозійних і карстопровальних, що дає змогу обґрунтувати ландшафтні основи оптимізації екологічного стану природно-господарських систем районів видобування кам'яного вугілля, нафти, газу, озокериту, самородної сірки, кам'яної і калійної солей, запропонувати нові підходи щодо поліпшення екологічної ситуації в межах гірничопромислових районів, налагодження системи ландшафтно-екологічного моніторингу, проведення оптимізаційних робіт, утворення рекреаційних зон тощо.

Систематизовану й узагальнену геоекологічну інформацію спрямовано на вирішення завдань рекультивації, ревіталізації, раціонального використання та охорони навколишнього природного середовища в основних гірничопромислових районах Західного регіону України.

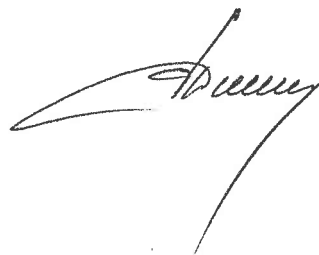
Створені геоінформаційний банк даних і картографічні моделі придатні для розроблення схем планування і зонування територій ліквідованих гірничодобувних і гірничозбагачувальних підприємств. Отримані результати рекомендовані для оптимізації процесів самовідновлення і фітомеліорації ґрунтового і рослинного покриву в межах гірничопромислових і постмайнінгових геосистем.

Автори монографії провели значну роботу з узагальнення великого обсягу матеріалів. Робота досить повна, якісна і може бути використана в роботі геологів, екологів, землевпорядників, фахівців гірничодобувної галузі і державного управління та моніторингу, широкого загалу читачів.

Колективу авторів необхідно продовжувати роботи з видання аналогічних монографій.

З повагою,

Голова правління

Я. Я. Климович